

29/2013. (VI. 28.) BM rendelet

a menekültügyi őrizet végrehajtásának szabályairól és a menekültügyi óvadékról

A menedékjogról szóló 2007. évi LXXX. törvény 93. § (3) bekezdés *e*) pontjában, a 3. alcím tekintetében a menedékjogról szóló 2007. évi LXXX. törvény 93. § (3) bekezdés *d*) pontjában kapott felhatalmazás alapján,

az egyes miniszterek, valamint a Miniszterelnökséget vezető államtitkár feladat- és hatásköréről szóló 212/2010. (VII. 1.) Korm. rendelet 37. § *h*) pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

1. Értelmező rendelkezések

1. § E rendelet alkalmazásában

a) menekültügyi őrzött befogadó központ: a Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal által fenntartott, a menekültügyi őrizet (a továbbiakban: őrizet) végrehajtására szolgáló intézmény;

b) lakóter: az őrizettel érintett, menekültkénti vagy oltalmazottkénti elismerését kérő külföldi (a továbbiakban: elismerését kérő) elhelyezésére, biztonságos őrzésére szolgáló, huzamos emberi tartózkodásra alkalmas épület vagy épületrész, amely magában foglalja a lakóhelyiséget, az étkezésre, a szabadidő eltöltésére alkalmas közösségi, mosdó-, zuhanyozó-, WC-, valamint az elkülönítő helyiségeket;

c) rendkívüli esemény: az őrizetet érintő természeti katasztrófa, továbbá minden olyan esemény, tevékenység vagy mulasztás, amely az elismerését kérő, az elismerését kérő őrzéséért, kíséréséért, szállításáért és ellátásáért, valamint az e feladatokat végrehajtó állomány irányításáért felelős személyek és az ellenőrző személyek életét, testi épségét, egészségét, a menekültügyi őrzött befogadó központ rendjét sérti vagy súlyosan veszélyezteti, így különösen

ca) az elismerését kérő által a menekültügyi őrzött befogadó központban elkövetett bűncselekmény, szökés, vagy ezek kísérlete,

cb) a menekültügyi őrzött befogadó központ munkatársainak jogszerű eljárásával szembeni csoportos ellenszegülés,

cc) a menekültügyi őrzött befogadó központ rendjének csoportos megzavarása,

cd) az elismerését kérő öngyilkossági kísérlete vagy szándékos egészségkárosítása, avagy halála, valamint

ce) az elismerését kérő sérelmére elkövetett bűncselekmény.

2. Az őrizet végrehajtásának szabályai

2. § A befogadáskor az elismerését kérőt szállító, az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv (a továbbiakban: Rendőrség) a menekültügyi őrzött befogadó központ részére átadja a menekültügyi hatóság által átadott iratokat és tárgyakat, így különösen az elismerését kérő jegyzék szerinti értéktárgyait és készpénzét, az értéktárgyairól és pénzéről készített jegyzék másolatát, továbbá - ha az elismerését kérőn külsérelmi nyom található -, az annak megállapítására szolgáló orvosi látletet (a továbbiakban: látlet), abban az esetben, ha a látlet felvételére az idegenrendészeti eljárás során került sor.

3. § (1) Az elismerését kérő csak előzetes orvosi vizsgálat után, a vizsgálatot végző orvos írásbeli egyetértése alapján helyezhető el közösségben.

(2) Nem helyezhető el közösségben az az elismerését kérő, aki fertőző beteg vagy kórokozó-hordozó. A fertőző beteg vagy kórokozó-hordozó elismerését kérőt a többi elismerését kérőtől el kell különíteni és haladéktalanul értesíteni kell a menekültügyi őrzött befogadó központ helye szerint illetékes járási (fővárosi kerületi) hivatal népegészségügyi intézetét.

(3) Ha az elismerését kérő egészségi állapota miatt nem helyezhető el menekültügyi őrzött befogadó központban, haladéktalanul egészségügyi intézménybe kell szállítani. A 2. § szerinti látletet másolatát át kell adni az egészségügyi intézménynek.

(4) A származási országában vagy azon kívül kínzást, nemi erőszakot vagy egyéb erőszakos cselekményeket elszenvedett különleges bánásmódot igénylő elismerését kérőnek a befogadáshoz szükséges vizsgálatot végző orvos véleménye alapján biztosítani kell az említett cselekményekkel okozott sérülések megfelelő szakorvosi kezelését.

(5) Ha a különleges bánásmódot igénylő elismerését kérő egyéni helyzetére tekintettel indokolt, a menekültügyi őrzött befogadó központon belül elkülönített elhelyezést kell számára biztosítani.

(6) A kínzást, nemi erőszakot vagy a pszichikai, a fizikai vagy a szexuális erőszak más súlyos formáját elszenvedett elismerését kérő megfelelő rehabilitációs, szükség esetén mentálhigiénés ellátása és szaktanácsadása érdekében a menekültügyi őrzött befogadó központban egészségügyi ellátást végző orvos, illetve pszichiáter írásbeli javaslata alapján a menekültügyi őrzött befogadó központ vezetője haladéktalanul értesíti az illetékes egészségügyi intézményt.

(7) A család egységének fenntartását a különleges bánásmódot igénylő személy elkülönített elhelyezése során is biztosítani kell. A menekültügyi őrzött befogadó központba történő befogadás során elsődlegesen a kiskorú mindenek felett álló érdekeinek szem előtt tartásával kell eljárni.

(8) A családok, illetve házastársak számára a családi együttélés alapvető feltételeinek megfelelő elkülönített lakóteret kell biztosítani.

4. § (1) A 3. § (1) bekezdésében meghatározott orvosi vizsgálatnak ki kell terjednie

- a) az elismerését kérő testsúlyának megállapítására,
- b) az elismerését kérőn lévő külsérelmi nyomok megállapítására vagy annak megállapítására, hogy az elismerését kérőn külsérelmi nyomok nem találhatók, valamint
- c) a külsérelmi nyomok okára.

(2) Ha az elismerését kérőn külsérelmi nyomok találhatók, ennek tényét a menekültügyi őrzött befogadó központ vezetője jegyzőkönyvben rögzíti, valamint az elismerését kérő számára biztosítja a keletkezés okáról és körülményeiről történő nyilatkozattétel lehetőségét. A nyilatkozatot, illetve a nyilatkozattételtől való elállást a menekültügyi őrzött befogadó központ vezetőjének jegyzőkönyvben kell rögzítenie. A jegyzőkönyvet két tanú jelenlétében kell az elismerését kérőnek és a menekültügyi őrzött befogadó központ vezetőjének aláírnia.

(3) A látleletet, valamint a (2) bekezdésben meghatározott jegyzőkönyvet a menekültügyi őrzött befogadó központ törvényességi felügyeletét ellátó ügyésznek haladéktalanul meg kell küldeni.

5. § (1) Az elismerését kérőt befogadásakor a menekültügyi őrzött befogadó központ napirendjéről, a jogairól és kötelezettségeiről, a vele szemben alkalmazható kényszerítő eszközök alkalmazásának lehetőségéről, valamint a jogorvoslati jogáról anyanyelvén vagy az általa értett más nyelven tájékoztatni kell. A tájékoztatás átvételét, illetve a szóbeli tájékoztatás megtörténtéről szóló jegyzőkönyvet az elismerését kérő saját kezűleg aláírja, írástudatlansága esetén kézjeggyével látja el. Írástudatlan elismerését kérő szóbeli tájékoztatása két tanú jelenlétében történhet. A tanúk a jegyzőkönyvet saját kezűleg aláírják.

(2) A menedékkérőt a befogadás napján el kell látni étkezési, tisztasági és ágyfelszereléssel, valamint ágyneművel.

(3) Az elhelyezéskor az elismerését kérő számára ki kell jelölni a lakóhelyiséget, a külön fekvőhelyet, valamint a birtokában tartható tárgyak elhelyezésére szolgáló tároló eszközt.

6. § (1) A menekültügyi őrzött befogadó központ rendjének fenntartása érdekében a menekültügyi őrzött befogadó központ vezetője által meghatározott napirendet - az országos rendőrfőkapitány egyetértésével - a Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal főigazgatója hagyja jóvá. Ettől eltérni csak rendkívüli esemény bekövetkezése esetén a menekültügyi őrzött befogadó központ vezetőjének utasítására lehet.

(2) A napirendben meg kell határozni a menekültügyi őrzött befogadó központ sajátosságaira figyelemmel a jogok gyakorlásának és a kötelezettségek teljesítésének rendjét, így különösen

- a) az éjszakai pihenőidő idejét,
- b) az étkezések idejét,
- c) az orvosi rendelés idejét,
- d) a távbeszélő és az internet-szolgáltatás használatának időtartamát,
- e) a látogatás idejét,
- f) a Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal ügyfélfogadási rendjét,
- g) a kifogás, kérés, panasz, közérdekű bejelentés előterjesztésének rendjét,
- h) a dohányzással kapcsolatos rendelkezéseket, valamint
- i) a balesetvédelmi és tűzvédelmi előírásokat.

7. § (1) Az elismerését kérő - a (2) bekezdésben meghatározottak kivételével - a lakóterben található helyiségeket az őrzet időtartama alatt, a napirendben foglaltak szerint szabadon használhatja és a menekültügyi őrzött befogadó központ erre kijelölt részein korlátozás nélkül mozoghat. A WC-helyiségekhez való korlátozásmentes hozzáférést az elismerését kérő részére napszaktól függetlenül biztosítani szükséges.

(2) Az elismerését kérő köteles a számára kijelölt lakóhelyiségben tartózkodni,

- a) ha a menedékjogról szóló 2007. évi LXXX. törvényben (a továbbiakban: Tv.) meghatározott módon tudomására hozott jogairól és kötelezettségeiről szóló tájékoztatás ellenére kötelezettségeit lényegesen megszegte,
- b) a rendkívüli esemény bekövetkezése esetén, a rendkívüli esemény elhárításának időtartama alatt, valamint
- c) az éjszakai pihenőidő alatt.

(3) Ha az elismerését kérő a menekültügyi őrzött befogadó központ rendjének megszegésével saját és mások testi épségét veszélyezteti, az egészségügyi szakszemélyzet előzetes véleményének figyelembevételével - a szükséges ideig, de legfeljebb 24 óra időtartamra - a menekültügyi őrzött befogadó központ elkülönítő helyiségében helyezhető el (a továbbiakban: elkülönítés). Az elkülönítés indokáról az elismerését kérőt anyanyelvén vagy az általa értett nyelven haladéktalanul tájékoztatni kell. Az elkülönítés időtartama alatt a menekültügyi őrzött befogadó központ egészségügyi szakszemélyzete az elismerését kérő egészségi állapotát folyamatosan ellenőrzi. Ha az intézkedés alapjául szolgáló körülmény megszűnt, az elismerését kérőt az orvosi vizsgálatot követően a közösségbe visszahelyezik.

(4) A rendkívüli esemény, illetve a (2)-(3) bekezdésben meghatározott események miatti korlátozó intézkedéseket azonnal meg kell szüntetni, ha az intézkedés alapjául szolgáló körülmények megszűntek.

8. § Az elismerésüket kérők elkülönített elhelyezését szolgáló lakóhelyiségen kívül lévő közösségi és étkezésre szolgáló helyiséget, valamint a szabadlevegőn tartózkodás céljából kialakított udvart az elismerésüket kérők nemüktől függetlenül egy időben használhatják, a szociális munkások által szervezett közösségi programokon részt vehetnek.

9. § (1) Az elismerését kérő részére naponta háromszori - 14 éven aluli elismerését kérő esetében ötszöri - étkezést kell biztosítani.

(2) Az elismerését kérő részére naponta legalább 10 900 joule energiatartalmú élelmet kell biztosítani. Az ételmezésnél az elismerését kérő egészségi állapotát, korát, és vallásának étkezési előírásait figyelembe kell venni. Terhes és kisgyermekes anyának, valamint kiskorúnak naponta tejterméket és gyümölcsöt, illetve - ha az egészségügyi okból indokolt - ezekkel egyenértékű más élelmiszert kell biztosítani.

10. § (1) Az elismerését kérő ellenőrzés nélkül tarthat kapcsolatot

- a) a meghatalmazott jogi képviselőjével, illetve a részére kirendelt ügygondnokkal,
- b) a jogi segítővel,
- c) az olyan civil szervezet képviselőjével, amelynek alapszabályában vagy alapító okiratában a szervezet céljai között az emberi jogok védelme szerepel,
- d) a kínzás és az embertelen vagy megalázó bánásmód megelőzésére alakult Európa Tanácsi bizottság, az Egyesült Nemzetek Szervezete és az Európa Tanács emberi jogok védelmére feljogosított szervezetei e célból kiküldött tagjával,
- e) a magyar jogszabályok által az emberi jogok védelmére feljogosított szervezet, illetve a mozgásszabadság korlátozásának ellenőrzésére jogosult hatóság vagy szervezet tagjával,
- f) - saját kezdeményezésére - a hazája Magyarországon akkreditált diplomáciai képviselőjével, konzuli tisztségviselőjével, vagy ennek hiányában olyan állam képviselőjével, amely érdekei képviseletét ellátja, valamint
- g) - vallásgyakorlás céljából - az egyház (felekezet) képviselőjével.

(2) Az elismerését kérő és hozzátartozója, valamint az (1) bekezdéstől meghatározottaktól különböző más személyek közötti kapcsolattartást (a továbbiakban: látogató fogadása) előzetes egyeztetés szerinti időpontban kell biztosítani. A látogatók gyakorisága nem korlátozható.

(3) Az elismerését kérő - ha ez a menekültügyi őrzött befogadó központ rendjét, biztonságát nem veszélyezteti - a menekültügyi őrzött befogadó központ vezetőjének engedélyével egyidejűleg több látogatót is fogadhat.

(4) Látogató fogadására

- a) munkanapon a hivatali munkaidőben, vagy
 - b) munkaszüneti napon a hivatali munkaidőnek megfelelő időben
- kerülhet sor.

11. § A távbeszélőn történő kapcsolattartásra csak a menekültügyi őrzött befogadó központ által biztosított készüléken, az elismerését kérő költségére kerülhet sor. A távbeszélőn történő beszélgetés időbeli korlátozása kizárólag a menekültügyi őrzött befogadó központ biztonságának, illetve az őrizet végrehajtásának veszélyeztetése esetén, vagy a pihenőidő alatt lehetséges.

12. § (1) Az elismerését kérő kapcsolattartása levelezés útján is gyakorolható. A levelezés gyakorisága nem korlátozható. A levelezés költsége az elismerését kérőt terheli.

(2) Az elismerését kérő saját költségén csomagot fogadhat, amely ruhaneműt, tisztasági szert, dohányárut, könyvet, sajtóterméket, íróeszközt, írólapot, továbbá nem romlandó élelmiszert tartalmazhat. A csomagfogadás gyakorisága nem korlátozható.

(3) Az elismerését kérő saját költségén csomagot küldhet. A csomagküldés gyakorisága nem korlátozható.

(4) Az elismerését kérő levelezése, valamint csomagjának tartalma kizárólag biztonsági, illetve közegészségügyi okból ellenőrizhető. Az ellenőrzés a küldeményben elhelyezett szövegre nem terjedhet ki. Az ellenőrzés tényét az elismerését kérővel közölni kell, a csomag átvizsgálását az elismerését kérő jelenlétében kell végrehajtani.

(5) Ha az ellenőrzött levél vagy csomag a menekültügyi őrzött befogadó központ biztonságát, illetve az őrizet végrehajtását veszélyezteti, és a veszélyeztető jelleg nem szüntethető meg, a levél vagy a csomag nem továbbítható. A levél vagy csomag továbbításának megtagadását az elismerését kérővel közölni kell.

(6) Az őrizet végrehajtásának ellenőrzésére jogosult hatósághoz címzett, az őrizet végrehajtásával kapcsolatos kifogást, kérést, panaszt, közérdekű bejelentést tartalmazó levelet, illetve az emberi jogok védelmét ellátó - a 10. § (1) bekezdés *c*)-*e*) pontjában meghatározott - szervezethez címzett levelet soron kívül kell továbbítani. Az egyéb levél továbbításáról két munkanapon belül kell gondoskodni, illetve az elismerését kérőnek érkezett levelet két munkanapon belül kell kézbesíteni.

13. § (1) Az elismerését kérő a Tv. 31/G. §-ában foglaltakon kívül szóban vagy írásban panaszt terjeszthet elő az őrizet végrehajtása során alkalmazott intézkedés, illetve az intézkedés elmulasztása miatt is. A szóban előterjesztett panaszt jegyzőkönyvbe kell foglalni. Ha a panasz kivizsgálása indokolja, a panaszost kérelmére meg kell hallgatni. A panasznak a sérelmezett intézkedés végrehajtására nincs halasztó hatálya. Az elismerését kérő az őrizet végrehajtásának körülményeire vonatkozóan és az e rendeletben meghatározott esetekben kérelmet terjeszthet elő.

(2) Az elismerését kérő panaszát, kérelmét a menekültügyi őrzött befogadó központ vezetője - a (3) bekezdésben meghatározott kivétellel - nyolc napon belül kivizsgálja, melynek eredményeként a döntéséről vagy a megtett intézkedésről írásban tájékoztatja a panaszost. Az elismerését kérő a döntés közlésétől vagy az intézkedéstől számított nyolc napon belül a Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal főigazgatójához fordulhat, aki az ügyben tizenöt napon belül dönt.

(3) Ha az elismerését kérő panaszja bántalmazásra vagy embertelen, megalázó bánásmódra utal, a panaszt a menekültügyi őrzött befogadó központ vezetője köteles haladéktalanul, de legkésőbb a panasz benyújtásától számított öt napon belül a menekültügyi őrzött befogadó központ törvényességi felügyeletét ellátó ügyészhez továbbítani.

(4) A panaszokról és a kérelmekről sorszámozott nyilvántartás készül, amely tartalmazza a megtett intézkedést is.

(5) A beadványok benyújtására lezárt gyűjtődobozt kell rendszeresíteni, amelyet az elismerésüket kérők számára hozzáférhető helyen kell elhelyezni, és amelyet a menekültügyi őrzött befogadó központ vezetője minden munkanap ürít.

(6) A panasz, illetve a kérelem tárgyában hozott döntést az elismerését kérővel közölni kell.

14. § (1) Az elismerését kérő az őrizet végrehajtásával kapcsolatos ügyben közvetlenül fordulhat a menekültügyi őrzött befogadó központ törvényességi felügyeletét ellátó ügyészhez, és kérheti az ügyész általi meghallgatását.

(2) Az elismerését kérő az őrizet végrehajtásával kapcsolatos ügyben közvetlenül fordulhat

a) az alapvető jogok biztosához, valamint

b) az emberi jogok védelmét ellátó - a 10. § (1) bekezdés *c*)-*e*) pontjában meghatározott - szervezethez.

(3) Az elismerését kérő jogorvoslati jogának érvényesüléséről a menekültügyi őrzött befogadó központ vezetője gondoskodik.

15. § (1) Az elismerését kérőnek az őrizet végrehajtásával összefüggő jogai gyakorlásához és kötelezettségei teljesítéséhez szükséges tolmácsolás és fordítás költsége a menekültügyi őrzött befogadó központot terheli.

(2) Ha az elismerését kérő az őrizet végrehajtásával össze nem függő ügyben tolmács közreműködését igényli, a tolmácsot az elismerését kérő költségére kell biztosítani.

16. § (1) Az elismerését kérő számára a megfelelő személyi felszerelési tárgyakat, szükség szerint az évszaknak megfelelő ruházatot, a tisztálkodáshoz, valamint a lakóhelyiség tisztaságának fenntartásához szükséges eszközöket a menekültügyi őrzött befogadó központ biztosítja. Az elismerését kérő a ruházata megóvásáról, tisztán tartásáról, valamint az általa használt lakóhelyiség tisztán tartásáról maga gondoskodik, az ehhez szükséges feltételeket a menekültügyi őrzött befogadó központ biztosítja.

(2) Kiskorú elismerését kérő számára az életkorának megfelelő speciális higiéniai eszközöket kell biztosítani. A tisztálkodáshoz szükséges - kiskorú elismerését kérő esetében a speciális - higiéniai eszközöket szükség szerint, de legalább havonta pótolni kell.

(3) Az elismerését kérő birtokában tartható tárgyak körét az 1. melléklet tartalmazza.

17. § (1) Az elismerését kérő a személyes használati tárgyain túlmenően nem romlandó élelmiszert, továbbá az orvos által engedélyezett gyógyszereket tarthat magánál.

(2) Az elismerését kérő nem tarthat magánál a menekültügyi őrzött befogadó központ biztonságára, rendjére, illetve a saját vagy mások életére, testi épségére veszélyes tárgyakat, anyagokat. A szabályok megtartását a menekültügyi őrzött befogadó központ vezetője ellenőrizheti.

(3) A menekültügyi őrzött befogadó központ az elismerését kérőnél tartható személyes használati tárgyak mennyiségét az elhelyezés körülményeitől függően korlátozhatja. A korlátozás alá eső tárgyakat a menekültügyi őrzött befogadó központ letétként kezeli.

(4) Letétbe kell venni az elismerését kérőnél lévő értéktárgyakat, továbbá a személyazonosságot igazoló okmányokat is. Az elismerését kérőnél lévő fizetőeszközt letétbe kell venni.

(5) Az elismerését kérő kártérítési felelősségét megalapozó jogerős és végrehajtható döntés alapján a kár megtérítésére a letétbe vett fizetőeszköz visszatartható.

(6) Az elismerését kérő a tulajdonát képező pénztétlétéről és a pénztintézethez átutalt fizetőeszközöknek felhasználásáról szabadon rendelkezik.

(7) Az elismerését kérő saját költségére - a menekültügyi őrzött befogadó központ vezetője által meghatározott időben és módon - a menekültügyi őrzött befogadó központ területén engedéllyel használható terméket, így különösen élelmiszert, tisztálkodási eszközt, levelezésre szolgáló cikkeket, illetve telefonkártyát vásárolhat.

18. § (1) Az elismerését kérő a menekültügyi őrzött befogadó központ erre a célra kijelölt területén a közművelődési, illetve a sportolási lehetőségeket, valamint a könyvtárat szabadon használhatja, továbbá rádióműsort hallgathat, a televízió műsorát nézheti.

(2) A menekültügyi őrzött befogadó központban családjával tartózkodó kiskorú elismerését kérő számára biztosítani kell a korának és fejlettségének megfelelő oktatási és szabadidős tevékenységhez szükséges feltételeket, illetve eszközöket, így különösen játszószoza használatát, gyermekpedagógus vagy speciálisan képzett szociális gondozó által nyújtott foglalkoztatást. A tanköteles kiskorú fejlettségi szintjének megfelelő oktatás biztosítása érdekében a menekültügyi őrzött befogadó központ vezetője haladéktalanul megkeresi a Klebelsberg Intézményfenntartó Központnak a menekültügyi őrzött befogadó központ helye szerint illetékes tankerületét.

(3) Az elismerését kérő az általa használt helyiségek tisztán tartásában való közreműködés kivételével más munkára nem kötelezhető.

19. § Az őrizet során a menekült-ellátási feladatokat a menekültügyi őrzött befogadó központ szociális munkásai látják el, amely tevékenysége keretében a szociális munkás

- a) elvégzi az újonnan érkezők regisztrációját, a nyilvántartást folyamatosan vezeti,
- b) szükség szerint egyéni esetkezelést biztosít,
- c) szervezi a szabadidő hasznos eltöltését lehetővé tevő közösségi programokat,
- d) ellátja a szabad felhasználású havi költőpénz folyósításával kapcsolatosan rá háruló feladatokat,
- e) közreműködik a befogadás anyagi feltételei keretében nyújtott ellátások biztosításában,
- f) gyermek veszélyeztetése esetén azonnali jelzéssel él a gyermekjóléti szolgálat felé,
- g) gyermek bántalmazása, súlyos elhanyagolása, vagy egyéb más, súlyos veszélyeztető ok észlelése, illetve gyermek önmaga által előidézett súlyos veszélyeztető magatartása esetén a gyámhivatal eljárását kezdeményezi,
- h) intézkedik az őrizetbe vett gyermek köznevelési intézménybe történő beíratása iránt,
- i) szükség szerint közreműködik az elismerését kérő egészségügyi ellátásának szervezésében, figyelemmel követi az elismerésüket kérők egészségi állapotát, szükség esetén a háziorvos felé jelzéssel él,
- j) segítséget nyújt az elismerését kérő hatósági ügyeinek intézésében, szükség esetén segíti a kapcsolattartást, valamint
- k) közreműködik a konfliktusok megelőzésében, a kialakult konfliktus rendezésében.

20. § (1) Ha az elismerését kérő Magyarország területén házasságot kíván kötni, részt kíván venni hozzátartozója temetésén vagy esküvői szertartásán, avagy súlyosan beteg hozzátartozóját kívánja meglátogatni, az erre irányuló kérelmét a menekültügyi őrzött befogadó központ vezetője haladéktalanul továbbítja a menekültügyi hatósághoz.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott eseményen való részvételt a várható helyszín és időtartam megjelölésével - a menekültügyi őrzött befogadó központ vezetője véleményének figyelembevételével - az őrizetet elrendelő menekültügyi hatóság engedélyezi. Az eseményen való részvétel ideje alatt az őrzést a Rendőrség biztosítja.

(3) A befogadó központ vezetőjének felkérésére a Rendőrség - az elismerését kérő költségére - gondoskodik annak szállításáról, kíséréséről, illetve őrzéséről.

21. § (1) A menekültügyi őrzött befogadó központ vezetője - az elismerését kérő kérelmére - a napirendben foglaltak szerint pénzfelvétel céljából engedélyezheti a menekültügyi őrzött befogadó központ elhagyását.

(2) A (1) bekezdésben meghatározott esetben a menekültügyi őrzött befogadó központ vezetőjének felkérésére a Rendőrség - az elismerését kérő költségére - gondoskodik annak szállításáról, kíséréséről, illetve őrzéséről.

22. § (1) Ha az elismerését kérőt a menekültügyi őrzött befogadó központban a nyomozó hatóság vagy más hatóság meg kívánja hallgatni, a meghallgatást a menekültügyi őrzött befogadó központ vezetője - előzetes egyeztetés alapján - engedélyezi.

(2) Az elismerését kérőnek a nyomozó hatóság részére történő kiadásáról az őrizetet elrendelő menekültügyi hatóság a nyomozó hatóság indítványára dönt.

(3) A (2) bekezdésben meghatározott kiadás időtartama az őrizet időtartamába beleszámít.

23. § (1) Ha az őrizet foganatosításának tartama alatt

a) büntetőeljárás során elrendelt előzetes letartóztatás, kiszabott elzárás vagy szabadságvesztés,

b) kiadási letartóztatás, ideiglenes kiadási letartóztatás, átadási letartóztatás, ideiglenes átadási letartóztatás, vagy

c) szabálysértési eljárásban kiszabott elzárás, vagy pénzbírság átváltoztatása folytán kiszabott elzárás végrehajtása érdekében értesítés érkezik, az értesítés beérkezésének napján az őrizetet meg kell szakítani, és erről az őrizetet elrendelő menekültügyi hatóságot, továbbá az őrizet meghosszabbításáról rendelkező bíróságot haladéktalanul értesíteni kell.

(2) Az őrizet (1) bekezdésben meghatározott célból és időtartamra történő megszakítása az őrizet időtartamába nem számít bele. Az őrizet foganatosítását a megszakítás időtartamának lejártakor tovább kell folytatni, kivéve, ha a menekültügyi hatóság vagy a járásbíróság az őrizetet megszüntette.

24. § Az elismerését kérő bíróságra történő szállítását, kísérését, illetve őrzését - a menekültügyi hatóság megkeresésére - a Rendőrség végzi.

25. § (1) Az elismerését kérőnek az őrizet végrehajtása helyéről történő rendkívüli eseménynek minősülő eltávozásáról a menekültügyi őrzött befogadó központ vezetője haladéktalanul értesíti az őrizetet elrendelő menekültügyi hatóságot.

(2) Az elismerését kérőt érintő rendkívüli eseményt a menekültügyi őrzött befogadó központ köteles - indokolt esetben a Rendőrség megkeresése útján - kivizsgálni és haladéktalanul jelenteni a menekültügyi őrzött befogadó központ törvényességi felügyeletét ellátó ügyésznek.

(3) Az elhunyt elismerését kérő temetése, hamvasztása csak a hatósági boncolás megtörténte után, a menekültügyi őrzött befogadó központ törvényességi felügyeletét ellátó ügyész hozzájáruló nyilatkozatának birtokában engedélyezhető.

(4) Az elismerését kérő haláláról a menekültügyi őrzött befogadó központ vezetője haladéktalanul értesíti a menekültügyi hatóságot.

26. § (1) Az elismerését kérőnek a járóbeteg-szakellátás keretében történő vizsgálatra, gyógykezelésre történő szállítását, valamint az ennek időtartama alatt történő őrzését - a menekültügyi őrzött befogadó központ megkeresésére - a Rendőrség végzi.

(2) Ha az elismerését kérő fekvőbeteg-intézeti ellátásra szorul, az őrizetet elrendelő menekültügyi hatóság egyidejű értesítése mellett

a) a sürgősségi ellátás céljából történő szállításról a menekültügyi őrzött befogadó központ - az Országos Mentőszolgálat útján - gondoskodik, mely esetben a Rendőrség biztosítja az őrzést;

b) a nem sürgősségi ellátás céljából történő szállításról a menekültügyi őrzött befogadó központ megkeresésére - indokolt esetben az Országos Mentőszolgálat útján - a Rendőrség gondoskodik.

(3) A fekvőbeteg-intézeti ellátás esetén az elismerését kérő őrzését a Rendőrség a menekültügyi hatóság felkérése esetén biztosítja.

(4) A menekültügyi őrzött befogadó központ egészségügyi szakasszisztens jelenlétét folyamatosan biztosítani köteles.

(5) Az őrizet végrehajtása során az orvosi rendelésen közreműködő tolmácsot - az orvos kérelme alapján - a menekültügyi őrzött befogadó központ biztosítja.

27. § (1) Az elismerését kérő az őrizet időtartamának lejártakor, illetve az őrizetet megszüntető jogerős határozatban meghatározott napon szabadítani kell.

(2) Az őrizet megszűnésekor meg kell állapítani

a) a menedékjogról szóló 2007. évi LXXX. törvény végrehajtásáról szóló 301/2007. (XI. 9.) Korm. rendelet 26. §-a alá nem tartozó gyógykezeléssel kapcsolatos egészségügyi ellátás költségét, valamint

b) az elismerését kérő által a menekültügyi őrzött befogadó központ fenntartójának szándékosan okozott kár összegét.

(3) Az elismerését kérő által a menekültügyi őrzött befogadó központ fenntartójának szándékosan okozott kár, továbbá az őrizet végrehajtásának ideje alatt a menekültügyi őrzött befogadó központ fenntartójának felelősségi körében az elismerését kérőnek okozott kár megtérítése esetén az eljárást a 28-29. §-ban foglaltak szerint kell lefolytatni.

(4) A 28-29. § előírásait kell alkalmazni abban az esetben is, ha a kár az elismerését kérő szállítása közben következett be.

(5) Az őrizetből történő szabaduláskor

a) az elismerését kérővel az őt terhelő, illetve a számára megelőlegezett költségek tekintetében el kell számolni, valamint

b) az elismerését kérő letétben elhelyezett dolgait ki kell adni.

28. § (1) A kárigényt

a) az elismerését kérő az őt ért kár bekövetkezésétől számított három munkanapon belül,

b) a menekültügyi őrzött befogadó központ vagy a szállítást végző Rendőrség kárt észlelő tagja haladéktalanul köteles bejelenteni a befogadó központ vezetője számára.

(2) A szóban bejelentett kártérítési igényt jegyzőkönyvben kell rögzíteni.

(3) Az elismerését kérő által szándékosan okozott kár megtérítése iránti igényt a menekültügyi őrzött befogadó központ vezetője a kár bekövetkezésétől számított három munkanapon belül az elismerését kérővel írásban közli. Ha a kár okozásában több elismerését kérő vett részt, felelősségüket egy eljárásban kell elbírálni.

(4) Az elismerését kérő által szándékosan okozott kár, továbbá az elismerését kérő szállítása során okozott kár megtérítése tárgyában az eljárást a Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal főigazgatója által kijelölt kárbiztos folytatja le.

(5) A menekültügyi őrzött befogadó központ vezetője az elismerését kérő bejelentését, illetve az elismerését kérővel szembeni igényét haladéktalanul továbbítja a kijelölt kárbiztosnak. Az eljárás azon a napon indul, amelyen a kárigény bejelentése a kárbiztoshoz megérkezett.

(6) Az elismerését kérőt az eljárás során meg kell hallgatni; amennyiben a nyilatkozattételt az elismerését kérő megtagadja, ezt az iratokra fel kell jegyezni. A kártérítési eljárás során a legfontosabb eljárási cselekményeket, így különösen a kárigény bejelentését, a kár megfizetésére való felhívást, a bizonyítási eljárás során végrehajtott eljárási cselekményeket és a határozatokat írásban kell rögzíteni, az okirati bizonyítékokat a kártérítési ügy irataihoz csatolni kell.

(7) Az elismerését kérőt a kártérítési eljárásban meghatalmazottja képviselheti. Meghatalmazást csak ügyvédnek vagy olyan jogi képviselői jogosultsággal rendelkező más személynek lehet adni, aki a 10. § (1) bekezdésében foglaltak szerint ellenőrzés nélküli kapcsolattartásra jogosult.

(8) A meghatalmazott

a) jelen lehet az elismerését kérő és a tanú meghallgatásán, amelynek időpontjáról az eljárási cselekmény napját megelőző nyolc munkanappal írásban értesíteni kell,

b) az ügy iratait megismerheti, továbbá

c) jogosult tanú meghallgatását, illetve egyéb bizonyíték beszerzését kezdeményezni.

(9) A kártérítési eljárás során az elismerését kérő jogosult az anyanyelvének vagy bármely más olyan nyelvnek a használatára, amelyet megért és amelyen képes magát megértetni. Szükség esetén a tolmács kirendeléséről a menekültügyi őrzött befogadó központ vezetője gondoskodik.

29. § (1) A kártérítési eljárást a megindításától számított harminc napon belül le kell folytatni. Bonyolult megítélésű ügyben a kárbiztos az eljárást további harminc nappal meghosszabbíthatja, kivéve, ha az elismerését kérő az eljárás megindításától számított harminc napon belül szabadul.

(2) A kárbiztos a kártérítés tárgyában határozattal dönt, amelynek tartalmaznia kell

a) a káresemény helyét, a kárbiztos nevét, az ügy számát,

b) az elismerését kérő természetes személyazonosító adatait,

c) a kártérítés összegét, az elismerését kérőt terhelő kártérítés esetén a megfizetés alóli mentesítésre vagy részletfizetésre vonatkozó rendelkezést,

d) a harmincnapos teljesítési határidőt,

e) a jogorvoslati lehetőségre történő felhívást, valamint

f) a határozat meghozatalának helyét, idejét, a kárbiztos aláírását és a bélyegzőlenyomatot.

(3) A határozatot a jelen lévő elismerését kérő előtt szóban ki kell hirdetni, és az elismerését kérővel, valamint meghatalmazottjával a kihirdetést követő három munkanapon belül írásban is közölni kell. A határozat ellen fellebbezésnek nincs helye. Az elismerését kérő, illetve meghatalmazottja az írásba foglalt határozat kézhezvételétől számított harminc napon belül keresettel fordulhat az őrizet helye szerint illetékes bírósághoz. Ha az elismerését kérő a határozatot nem veszi át, azt a kihirdetés napján közöltnek kell tekinteni. Az írásbeli határozat átvételének megtagadását az iratra fel kell jegyezni.

(4) Ha az elismerését kérő és meghatalmazottja a menekültügyi őrzött befogadó központ fenntartójának írásbeli nyilatkozatot tesz arról, hogy a keresetindítási jogával nem él, és a határozatot tudomásul veszi, a teljesítési határidőt a nyilatkozat kézhezvételét követő naptól kell számítani. Ha az elismerését kérő, illetve meghatalmazottja nem tesz nyilatkozatot, de nem él keresettel, a teljesítési határidő kezdő napja a kereset benyújtására nyitva álló határidő leteltét követő nap.

(5) Az elismerését kérő a kártérítési felelősségének megállapítása esetén a kár megtérítése alól részben vagy egészben mentesíthető, ha

a) a kárt nem bűncselekmény elkövetésével, vagy nem vagyoni előny megszerzése érdekében okozta, avagy a károkozás bűncselekmény elkövetése miatt következett be, de az elismerését kérő jogai védelmében jogszerűen járt el, vagy

b) letéti pénzzel, jövedelemmel, illetve vagyonnal nem rendelkezik.

(6) Ha a kártérítés az elismerését kérőtől nem hajtható be, a tartozást be nem hajtható követelésként el kell engedni. A kárt egészben vagy részben a befogadó központ fenntartója viseli, ha a be nem hajtható kártérítés elengedésére, illetve a teljes vagy részbeni megfizetés alóli mentesítésre került sor.

(7) Az elismerését kérő javára jogerősen megítélt kártérítést a teljesítési határidőn belül az elismerését kérő letétjében kell elhelyezni. Ha az elismerését kérő a teljesítési határidő letelte előtt szabadul, a jogerősen megítélt kártérítést - az elismerését kérő válasza szerint - szabadulásakor meg kell téríteni vagy az általa megjelölt személynek ki kell fizetni.

(8) Ha az elismerését kérő a kártérítés tárgyában hozandó határozat meghozatala előtt szabadul, a kártérítési eljárást meg kell szüntetni. Ebben az esetben az elismerését kérő, illetve a menekültügyi őrzött befogadó központ fenntartója a kártérítési igényét közvetlenül a bíróság előtt érvényesítheti.

3. A menekültügyi óvadék szabályai

30. § A menekültügyi óvadék (a továbbiakban: óvadék) összegét a menekültügyi hatóság az elismerését kérő személyi és vagyoni körülményeire tekintettel állapítja meg. Az óvadék összege nem lehet kisebb 500 eurónál és nem haladhatja meg az 5000 eurót.

31. § (1) Az óvadékot a menekültügyi hatóságnál készpénzben, az óvadék elrendeléséről szóló döntés közlésével egyidejűleg kell letenni.

(2) A készpénzben letett óvadékot euróban, vagy - az óvadék letételének napján a Magyar Nemzeti Bank által közzétett hivatalos árfolyamon átszámított értékben - magyar forintban (HUF) vagy amerikai dollárban (USD) lehet letenni. A letett óvadékot a menekültügyi hatóság vezetője által kijelölt letétkézeli elkövető letéti számlán kezeli. A letett óvadék után a menekültügyi hatóság kamatot nem fizet, őrzési díjat és kezelési költséget nem számít fel.

(3) Ha az elismerését kérővel szemben az óvadék letételét megelőzően menekültügyi őrizetet rendeltek el, ezt követően azonban a menekültügyi hatóság a rendelkezésre állást óvadék letételével biztosítottak látja és óvadék letételét rendeli el, az óvadék letételét követően a menekültügyi őrizetet azonnal meg kell szüntetni.

32. § Az óvadék készpénzben történő megfizetése esetén a három példányban kiállított átvételi elismervényen fel kell tüntetni

a) a befizetés jogcímét (menekültügyi óvadék),

b) az óvadék összegét számmal és betűvel,

c) az óvadék pénznemét,

d) az óvadék nyilvántartási tételszámát,

e) a befizetés időpontját,

f) az óvadék letételét megállapító határozat számát,

g) az óvadékot letevő természetes személyazonosító adatait, továbbá

h) ha a letevő nem azonos azzal a személlyel, akinek az érdekében az óvadékot letették, ez utóbbi személy nevét, lakcímét, szálláshelyét, vagy tartózkodási helyének címét, valamint a személyazonosságának igazolására szolgáló okmány számát.

33. § (1) A menekültügyi hatóság az óvadék készpénzben történő megfizetését a pénz átvételével egyidejűleg az átvételi elismervény egy példányának az elismerését kérő részére történő átadásával igazolja. A menekültügyi hatóság az átvételi elismervényt annak átadásakor az aláírásával és a menekültügyi hatóság hivatalos bélyegzőjének lenyomatával látja el.

(2) Az óvadék megfizetésének időpontjaként az (1) bekezdés szerinti átvételi elismervény kiállításának időpontját kell tekinteni.

34. § (1) A menekültügyi hatóság a letett óvadékot a menekültügyi eljárás jogerős befejezését követően haladéktalanul kiutalja.

(2) A megfizetett óvadék kiutalása postai megküldéssel, a menekültügyi hatóság általi személyes átadással, vagy banki átutalással történhet.

(3) Eltérő rendelkezés hiányában a menekültügyi hatóság az óvadékot az elismerését kérő részére utalja ki. Ha az elismerését kérő teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt nyilatkozatában az óvadék más személy részére történő kiutalását kéri, az óvadékot a nyilatkozatban megjelölt személynek kell kiutalni, feltéve, hogy az e személy nevét és bankszámlaszámát tartalmazó nyilatkozatát az elismerését kérő a kiutalásig a menekültügyi hatóságnak eljuttatta.

35. § (1) A menekültügyi hatóság az óvadékot az annak átvételére jogosult részére külön határozat meghozatala nélkül, az óvadék visszaadásáról rendelkező jogerős határozat alapján - az elismerést kérő által letett pénznyomban - utalja ki.

(2) Ha az óvadék kiutalása banki átutalással történik, a kiutalásra az átutalással kapcsolatos költségekkel csökkentett összegben kerül sor.

36. § Az elismerését kérő által letett óvadék Magyar Államra szállását a menekültügyi hatóság határozatban állapítja meg. A vagyonszállást megállapító határozat a menekültügyi eljárás befejező döntéssel együtt támadható meg. Ha a menekültügyi hatóság az elismerését kérőt menekültként ismeri el, a vagyonszállásról szóló döntéssel szembeni jogorvoslatra a Tv. 53. §-ában foglaltak megfelelően alkalmazandók.

4. Záró rendelkezések

37. § Ez a rendelet 2013. július 1-jén lép hatályba.

1. melléklet a 29/2013. (VI. 28.) BM rendelethez

A menekültügyi őrizetben lévő elismerését kérő birtokában tartható tárgyak

1. Tisztasági felszerelések: tisztálkodási eszközök (szappan, fésű, tükör, hintőpor, krém, sampon stb.), fogápolási eszközök, izzadásgátló szerek (kivéve: hajtógázzal töltött palack, pumpával működő dezodor), körömápolási cikkek, ruha- és cipőápolási eszközök, varrókészlet, törölköző, zsebkendő, mosó- és öblítő szerek (mosás idején, egyébként a hálókörleten kívül, személyenként elkülönítve tárolva), borotvahab, ún. félpengés borotva, elemes borotva (borotválkozás idején, egyébként a hálókörleten kívül tárolva), vatta, tampon, egészségügyi betét, WC-papír, hajápolási eszközök (hajszárító, hajszütővas, hajcsavarók és csipeszek, hajháló, zuhanysapka), engedélyezett egyéb tisztasági felszerelések.

2. Ruházati anyagok: saját tulajdonú alsó- és felsőruházat, lábbeli, papucs.

3. Kizárólag szobahőmérsékleten is tárolható - élvezeti és tápértékében, valamint organoleptikus tulajdonságaiban nem károsodó - élelmiszerek, étkezési eszközök: csomagban beküldhető élelmiszerek, filteres tea, kávé granulátum (papírzacskóban), édesítőszer (tabletta, cukor, folyadék) nem visszaváltható műanyag flakonos kiszerezésű üdítőitalok, savanyúságok, kompótok (műanyagban tárolva), füstölt, sovány tejtermékek, illetve hűtés nélkül is tárolható ún. féltartós tejkészítmények, ételízesítők, kiskanál (mokkás), pohár (műanyag), ételtartó doboz és táskák, vízforraló (túlmelegedés elleni védelemmel).

4. Dohányárúk: cigaretta, szivar, szivarka, fogyasztási dohány, szipka, pipa, gyufa, öngyújtó.

5. Írószerek, papíráruk: levelezéshez és önképzéshez szükséges eszközök, zseb- és kártyanaptár, fényképek, levelek, iratok, könyvek, napilapok, folyóiratok.

6. Egyéb használati tárgyak: vallásgyakorláshoz szükséges könnyű, kisméretű kegytárgyak, elemmel működtethető zsebrádió, fülhallgató, hordozható televíziókészülék, karóra, szemüveg, kontaktlencse, tartalék elemek, telefonkártya, kártya, sakk és egyéb játék, melyek tárolása, működtetése az őrzés biztonságát nem zavarja.

7. Gyógyszerek, gyógyászati segédeszközök: az egészségügyi szolgálat által írásban engedélyezett gyógyszerek és gyógyászati segédeszközök, vitaminok, tápszerek az orvos engedélyével.